

17. Osama Al-Sharif, 2018. 'Arab League must write new chapter in pan-Arab cooperation', *Arab News*, April 16.

18. Aisha Fareed, 2017. 'Stand-off at Arab League as Qatar praises Iran', *Arab News*, September 12.

19. 'Bahrain foreign minister calls for freezing Qatar out of GCC', 2017, *Ahramonline*, October 30. [online] [http:// English. Ahram.org/ News/280675.aspx](http://English.Ahram.org/News/280675.aspx).

20. Див: 'Освободившиеся страны и международное право', 1987. *отв. ред. д.ю.н., проф. Блищенко И. П.*, М.: *Международные отношения*, 263 с. // 'Освободившиеся страны и международное право (Liberated countries and international law)', 1987. *отв. ред. д.ю.н., проф. Блищенко И. П.*, М.: *Международные отношения*, 263 с.

21. 'Резолюция Генеральной Ассамблеи ООН №194 от 11 декабря 1948 г.' 1984. *Палестинская проблема. Документы ООН, международных организаций и конференций, составитель Р. Давыдов*, М.: *Прогресс*, 238 с. // 'Rezolucija General'noj Assamblei ООН №194 от 11 dekabrja 1948 g. (UN General Assembly Resolution No. 194 of December 11, 1948)' 1984. *Palestinskaja problema. Dokumenty ООН, mezhdunarodnyh organizacij i konferencij, sostavitel' R. Davydov*, М.: *Progress*, 238 s.

Gutsalo S. Ye., *Candidate of Historical Sciences, Senior Research Fellow, Leading Research Fellow of the Department of History of Asia and Africa Countries, Institute of World History of the National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine, Kyiv), tatoserg@ukr.net, asia-afrika@rambler.ru*

The history of creation of international integration organizations in the Middle East region in the XX–XXI centuries

The article is an attempt to research integration processes in the Middle East during a long historical period. The author shows in brief tendencies of functioning of the leading regional and sub-regional Arab organizations, in particular, they are Organization of the Saadabad Pact, the League of Arab States, the Arab Gulf Cooperation Council. Union of Arab Cooperation. Both positive and negative aspects of inter-Arab cooperation in different historical conditions are analyzed.

Keywords: Middle East, Arab integration, inter-Arab organization, sub-regional cooperation of Arab countries, international treaty, integration pact.

* * *

УДК [94(438):355.211]«1918/1939»

Дмитрук Я. В.,
аспірантка кафедри Історії Центральної
і Східної Європи, Київський національний
університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ),
dm.yaroslava@gmail.com

Умови проходження представниками національних меншин військової служби у збройних силах Польщі в міжвоєнний період

Стаття є спробою комплексного висвітлення питання проходження представниками національних меншин військової служби у Війську Польському в міжвоєнний період, а також з'ясування місця ролі нацменшин в структурі збройних сил Польщі. У статті проаналізовано дані щодо розподілу новобранців між військовими частинами та родами військ у розрізі національностей, а також висвітлено особливості військової політики щодо представників національних меншин у польській армії.

На основі опрацьованих матеріалів, зроблено висновки щодо ключових аспектів, які впливали на умови проходження військової служби у польській армії представниками національних меншин у міжвоєнний період.

Ключові слова: Військо Польське, національні меншини, військовий обов'язок.

У міжвоєнний період польське суспільство було багатонаціональним, що безпосередньо відбивалася і на формуванні збройних сил Польщі. Одним із ключових завдань польського військово-політичного керівництва було створення та підтримка сильної та обороноздатної армії, тоді як значна чисельність солдатів неполяків у Війську Польському, на їх думку, становила безпосередню загрозу безпеці держави. Саме

тому впродовж всього міжвоєнного періоду військова влада Польщі проводила послідовну політику щодо представників національних меншин, намагаючись часто попросту штучно обмежити їх чисельність не лише в цілому в армії, але й в окремих родах військ. На думку військово-політичного керівництва, запровадження подібних обмежень повинно було сприяти формуванню сильного війська, яке, у разі війни, з готовністю стане на захист країни, не зважаючи на фактор національної приналежності солдат.

Дослідження поставленої проблеми сприятиме всебічному висвітленню національної політики Польщі у міжвоєнний період, а також, вивченню національного питання у збройних силах Польщі та загальних тенденцій розвитку національних меншин у польському суспільстві в окреслений період.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що питання правових підстав призову представників національних меншин до Війська Польського наразі не стало предметом комплексного ґрунтовного дослідження. Окремі аспекти обраної теми висвітлені в роботах польських та українських науковців. Так, Т. А. Ковальський [1] приділяє значну увагу ролі національних меншин в структурі Війська Польського та піднімає питання особливостей політики військового керівництва щодо розподілу національних меншин до військових формувань після завершення призовних кампаній. У праці Д. Мателського [4] висвітлюється інформація про грудневий призов 1921 р.: чисельність національних меншин у складі армії, їх розподіл за родами військ в розрізі національностей, також подається характеристика нацменшин щодо їх ставлення до служби у Війську Польському. А. Руккас [10], М. Кротофіл [3], В. Резмер [5] розглядають у своїх працях, окрім іншого, і питання розподілу представників національних меншин до військових формувань та наголошують на існуванні щодо цієї категорії солдат низки обмежень у Війську Польському. Однак, не зважаючи на уже наявні розвідки з даної теми, необхідне її подальше ґрунтовне вивчення, із залученням ширшого кола джерел.

Мета статті – висвітлити ключові аспекти та особливості проходження представниками національних меншин військової служби в збройних силах Польщі в міжвоєнний період, а також з'ясувати роль нацменшин в структурі Війська Польського в досліджуваний період.

Військово-політичне керівництво Польщі впродовж міжвоєнного періоду приділяло багато уваги питанню забезпечення більш-менш рівномірного розподілу по військовим округам призовників непольської національності задля збереження високого рівня обороноздатності держави та з метою інтеграції представників національних меншин у польське суспільство.

Однак, на практиці, спроби збереження у військових частинах, так би мовити, національної рівноваги у співвідношенні 1:2 на користь поляків часто було неможливим. Така ситуація була пов'язана з тим, що після приєднання нових територій до Польщі, частка регіонів, де переважну більшість населення становили національні меншини зростає. Ситуація значно загострилася після проведення призову в Східній Галичині в січні 1923 р., коли стало очевидним, що відсоток українців в окремих родах військ був вищим, ніж поляків.

Так, наприкінці 1923 р. після проведення аналізу національного складу військових частин, було встановлено, що відсоток поляків, які відбували військову службу, у деяких полках заледве становив близько 30%, тоді, як представники національних меншин часто більше 70%.

Наприклад, за даними Генерального штабу, в КО I–Варшава у 13 піхотному полку було 30,13% поляків, у 33–му піхотному полку – 30,65%, а в 72–му – 30,12%; у КО II–Люблін в 21–му полку уланів служило лише 26,76% поляків; у КО IV–Лодзь у 27–му піхотному полку – 29,54%, у 7–му полку польової артилерії – 26,18%, а в 26–му – 21,89% поляків; у КО V–Краків в 3–му стрілецькому пішому полку – 28,76%, а в 23–му полку польової артилерії лише 17,2%; в КО VII–Познань в 56–му піхотному полку відбувало службу 29,25%, а в 60–му – 28,65%; в КО VIII–Торунь в 26–му піхотному полку було 14,6% поляків, а в 18–му полку – 30,3% [1, с. 71].

Цілком очевидно, що такий стан справ викликав значне занепокоєння серед військового керівництва, що в результаті призвело до прийняття важливих рішень, спрямованих змінити існуючий національний склад армії. Так, у 1923 р. була введена система розподілу призовників, суть якої полягала у складанні щороку докладних інструкцій, що повинні були містити відомості про те, яку кількість солдатів не польської національності направляти до певних військових частин і родів військ. Така система розподілу діяла в польській армії до початку Другої світової війни.

У 1923 р. також було визначено, що до частин тактичної піхоти буде щорічно направлятися 54 тис. солдатів польської національності і 21 тис. вояків, що походять з нацменшин. Піхотні підрозділи були розділені на три типи: у десяти дивізіях піхоти типу «східні» відбувала службу найбільша кількість поляків (2400 осіб); у п'яти «західних дивізіях» також переважали солдати польської національності (1800 осіб), у той час як у п'ятнадцяти «середніх» дивізіях служило 1400 поляків у кожній. Така система дозволяла б у випадку мобілізації уникнути надмірного збільшення частки солдатів непольської національності, а також перешкождала розподілу до однієї і тієї ж дивізії піхоти українців з Волині, Полісся і Східної Галичини.

На переконання польських військових, «рекрут–українець, направлений до частин, розташованих у західних корпусних округах, коли він не стикається там з русинами – являє собою позитивний матеріал. Водночас спостерігається інше явище, коли той самий рекрут проходить службу разом з русинами, що з погляду національного й політичного усвідомлення стоїть вище за нього, тоді він потрапляє під вплив агітації виразно спрямованої, якщо не проти існування Польської держави, то проти її сучасних кордонів. Внаслідок цього бачимо збільшення дезертирства й відрази до військової служби» [10, с. 25].

Відтак, у період з 1924 по 1929 рр. військовому керівництву, завдяки використанню різних методів, в цілому вдавалося зберігати визначене співвідношення 1:2 на користь поляків. Так, за цей період усі військові округи звітували, що щорічно чисельність новобранців категорії «А» з–посеред представників польської національності у їх частинах становить в середньому 64–68%, а, відповідно, національних меншин – не більше 36%.

Наприклад, у відсотковому відношенні національний склад 10 піхотного полку підтверджував такий розподіл. Так, поляків було 75%, русинів (українців) – 20%, євреїв – 5%. У 1925 р., під час розподілу до полку новобранців, з 545 рекрутів поляків було 370 осіб, українців з Тернопільського воєводства – 110, євреїв 54, німців – 11 чол. [6, с. 59].

Найчисельнішою національною меншиною у складі Війська Польського були українці. Так, щороку на службі в польській армії перебувало приблизно 23–24 тис. українців. Виходячи з цього, можна припустити, що протягом 1921–1938 рр. близько 420–430 тис. українців пройшли строкову службу у Війську Польському [10, с. 21].

Другою за чисельністю національною меншиною у Війську Польському були білоруси. Так, відсоток їх чисельності впродовж міжвоєнного періоду коливався в межах від 4,5% до 9,5%. Тоді як загальна чисельність євреїв, які відбували службу у Війську Польському в досліджуваній період, становила щорічно 8–13 тис. осіб. Відповідно, за цей час службу у польській армії пройшло близько 174–180 тис. євреїв, що в середньому становило близько 5% від всього особового складу.

Щодо представників німецької національної меншини, то їх чисельність у Війську Польському була найменшою. З 1918 по 1939 рр. на службі в збройних силах Польщі перебувало близько 50 тис. осіб – в середньому щорічно військову службу відбувало 2–3 тис. солдатів німецької національності [5, с. 115]. Однак, не зважаючи на незначну їх чисельність, військово–політичне керівництво приділяло значну увагу німцям, особливо наприкінці 1930–х рр., з активним поширенням націонал–соціалістичних ідей в Німеччині.

Зважаючи на те, що українці становили вагому частку у війську, військово–політичне керівництво приділяло їм чи не найбільше уваги. Так, Міністерство військових справ, прагнучи зберегти правильні пропорції, планувало, що протягом 1924–1926 рр. у певних військових частинах служитиме строго визначений відсоток солдатів українського походження – не більше 15–16%. Проте, реалізація цих планів наштовхнулася на багато труднощів, оскільки виявилось, що серед чоловіків, які в 21–річному віці вперше стають до призову відсоток українців був більший, ніж очікувалося, до того ж чисельність представників інших національностей також була високою.

У цій ситуації, польське військово керівництво змушене було обмежити набір призовників непольського походження до лав збройних сил. Для досягнення цього завдання Міністр військових справ видав ряд указів та інструкцій. Так, з 1926 р. вступило в силу розпорядження, згідно з яким потрібно було не допускати до армії добровольців з числа етнічних меншин, а причиною відмови пояснювати брак досвіду та кваліфікації у них. У тому ж указі мова йшла і про те, щоб збільшити кількість солдатів поляків, прийнявши не тільки «здорових некваліфікованих», але і «здорових із застереженнями» [3, с. 134].

У наступних роках зберігалася подібна політика щодо нацменшин у польській армії. Військова влада намагалася максимально збільшити кількість поляків у війську, а призовників інших національностей набирали лише у тому обсязі, який був необхідний для наповнення контингенту.

Використовуючи такі організаційні кроки польському військовому керівництву вдалося зберегти в польській армії в міру сталий відсоток солдатів, що походили з національних меншин. Наприклад, у наприкінці 1920–х – на початку 30–х рр. чисельність українців у Війську Польському коливалася від 9,7% до 13,7%, що не було пропорційним чисельності цієї нацменшини у Польщі.

Наприклад, у статистичному звіті Волинського воєводства про результати призову 1935 р. зазначається, що на призов повинні були прибути 22247 призовників 1912, 1913 та 1914 років народження, проте з різних причин на призов не з'явилось 1313 новобранців, 785 з яких прибуло на додатковий призов. До категорії «А» було зараховано 14601 чол., серед яких 2114 поляків. До призову 1937 р. мали стати 14221 новобранців 1914, 1915, 1916 років народження, 809 призовників не прибули на огляд, але 485 з них взяли участь у додатковому призові. До категорії «А» зарахували 10752 чол. [7, арк. 1].

Варто також відзначити, що на початку 1930–х рр. було видано нову інструкцію для повітових команд поповнень щодо правил заповнення категорії «національність» у списках призовників. Так, зазначалося, що в рубрику «Поляки» необхідно було записувати усіх призовників, котрі називали себе поляками, окрім новобранців, що сповідують юдаїзм. Таких осіб необхідно було вписувати виключно до рубрики «Євреї». До штучно створеної рубрики «Русини» включали усіх призовників греко-католицького чи православного віросповідання, які ідентифікували себе як українці, русини, лемки, бойки, гуцули. До рубрики «Євреї» потрібно було записувати усіх рекрутів, що сповідують юдаїзм, незалежно від їх національної приналежності, а в рубрику «Німці» – усіх, хто відніс себе до німецької національної меншини [1, s. 74].

Запровадження цієї інструкції було певною мірою вимушеним кроком, покликаним вирішити питання чисельності солдатів польської національності у військових частинах. Військове керівництво чудово усвідомлювало, що чисельність поляків штучно зростає за рахунок представників національних меншин, які, скориставшись можливістю, почнуть себе називати поляками.

Покажемо у цій ситуації є випадок із повітовою командою поповнення у м. Слонім. Так, наприкінці 1932 р. комендант М. Хиля рапортував керівництву КО ІХ–Бресть щодо національного питання на території діяльності команди поповнення. Зазначалося, що згідно із переписом населення, у 1921 р. на цих теренах проживало 85% білорусів та 15% поляків, не беручи до уваги єврейську громаду. Тоді, як вже згідно з даними 1931 р. чисельність поляків становила аж 66% [1, s. 71]. Цілком очевидно, що ця цифра так зростає виключно тому, що до рубрики «поляки» себе віднесло більшість представників білоруської та єврейської національних меншин.

Нова політика розподілу новобранців – представників національних меншин найяскравіше відобразилася на їх кінцевому розподілі по родах військ. Наприклад, на початку 1920–х рр. їх практично не розподіляли до бронетанкових та господарських військових частин, що, в свою чергу, викликало зростання чисельності представників національних меншин в інших військових формуваннях.

Говорячи про національний склад польської армії за родами військ, то на 1 квітня 1922 р., представники національних меншин становили значну частку у кавалерії: білоруси – 21,89%, українці – 13,84%, євреї – 4,51%, німці – 0,65% та артилерії: українці – 11,99%, білоруси – 5,40%, євреї – 3,70%, німці – 1,3% [4, s. 21]. Дещо менше представників національних меншин було у піхоті, обозах, інженерних військах та в авіації, у той час як жандармерія, війська зв'язку, бронетанкові, автомобільні та залізничні війська за своїм складом були переважно польськими. Поляки у цих родах військ, відповідно, становили 97,85%, 86,37% і 90,4% [10, с. 21].

Проаналізувавши дані призову можна зробити припущення, що такий розподіл принаймні частково був пов'язаний із значно меншим відсотком кваліфікованих новобранців – представників національних меншин.

З 1923 р. частка представників національних меншин у всіх родах військ і службах істотно зросла, що було пов'язане з тим, що з того року призов охопив уже всі новоприєдані території, зокрема і Східну Галичину. Так, згідно з даними Генерального штабу наприкінці 1923 р. найбільша чисельність представників національних меншин зосереджувалася у таких родах військ: обозні війська – 45,94%, артилерія – 39,81%, кавалерія – 38,21%, піхота – 34,64%, санітарні частини – 32,28%, дещо менше відбувало службу в інженерних військах – 25,56%, у господарських – 18,65%, в авіації – 16,4%, у військах зв'язку – 15,8%, залізничних – 15%, а найменше на військово-морському флоті – 9,19% та жандармерії – 5,19% [1, s. 79].

У наступні роки такий розподіл між різними родами військ і службами зберігався. Водночас, окреслилися деякі характерні тенденції. Так, у піхоті й кавалерії частка національних меншин зростала, а в технічних родах (таких як війська зв'язку, авіація, бронетанкові та автомобільні війська) – зменшувалася.

Правда, траплялися випадки, що у деяких піхотних полках, дислокованих у західних або центральних регіонах Польщі, представники національних меншин становили більше половини особового складу окремих підрозділів. Так, інспектор армії генерал М. Норвід – Нойгебауер зазначав, що у січні 1937 р. в стрілецьких ротах 12-го піхотного полку частка солдатів неполяків сягала аж 70% [2, s. 115].

Ще 4 серпня 1936 р. наказом військового міністра було запроваджено національний склад для піхотних частин польської армії, розподілених на п'ять груп. Особливу увагу щодо забезпечення одноманітності національного складу військовий міністр приділив полкам, що стояли у східних районах Польщі на території 3-го гродненського, 2-го люблінського й 6-го львівського корпусних округів. Максимальний відсоток поляків (90%) зосереджувався у семи частинах, розташованих поблизу кордону з Радянським Союзом. Обмеження чисельності неполяків у цих полках пояснювалося тим, що в разі війни з Радянським Союзом саме ці частини мали становити прикриття кордону і своїми активними діями забезпечувати безперешкодне розгортання основних сил польської армії.

На думку польського керівництва, наявність у прикордонних полках значної кількості солдатів неполяків національності (особливо українців і білорусів) могло б значно знизити їх боєздатність.

Розуміння того, що вони воюють проти своїх братів, похитнуло б серед солдатів – українців і білорусів – вірність військовому обов'язку. Водночас, моральний стан їх у разі війни з Німеччиною був би набагато вищий [10, с. 24].

Звісно, побоювання польського вищого військового керівництва щодо боєздатності солдатів непольської національності не були безпідставними. Так З. Книш пригадує, які настрої панували серед вояків-українців у перші дні Другої світової війни: «З одного боку ми, українці в польському війську, раділи, що пропадає наш ворог, а з другого не знали, що діяти і як себе вести. Воювати за Польщу нікому не хотілося, але й до німця переходити ніхто не збирався добровільно, пам'ятали, як німці прогандлювали Карпатську Україну і не було до них симпатій» [9, с. 26].

Підсумовуючи, варто відзначити, що питання чисельності і розподілу вояків представників національних меншин за родами військ протягом усього міжвоєнного періоду було одним із пріоритетних для польського військово-політичного керівництва. Оскільки панівним у польському суспільстві залишалося недовірливе та упереджене ставлення до нацменшин, влада змушена була проводити щодо цієї категорії населення жорстку політику і в армії. Так, до призовників непольської національності застосовувалася низка обмежень під час їх розподілу до певних родів військ, до того ж чисельність представників національних меншин ретельно контролювалася, щоб запобігти збільшенню відсотка їх присутності як в цілому в армії, так і в окремих підрозділах зокрема.

Список використаних джерел

1. Kowalski, T.A., 2001. 'Mniejszości narodowe i wyznaniowe w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939', In: *Karpus Z., Rezmer W., ed. Mniejszości narodowe i wyznaniowe w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 37–96.
2. Kozłowski, E., 1974. 'Wojsko Polskie, 1936–1939: próby modernizacji i rozbudowy', Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej.
3. Krotofil, M., 2001. 'Ukraińcy Wojsku Polska w okresie międzywojennym', In: *Karpus Z., Rezmer W., ed. Mniejszości narodowe i wyznaniowe w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 123–153.
4. Matelski, D., 1995. 'Mniejszości narodowe w Wojsku Polskim w 1922 roku', Poznań: *Inter-Arpress*.
5. Rezmer, W., 2001. 'Służba wojskowa Niemców w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej', In: *Karpus Z., Rezmer W., ed. Mniejszości narodowe i wyznaniowew siłachzbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 111–122.
6. Wysocki, W., 1997. '10 Pułk Piechoty 1918–1939', Warszawa: Wydawnictwo Bellona.
7. 'ДАВО', Ф.46, Оп.5, Спр.475. Статистические данные поветовых старост о призыве в армию и отчеты о ходе призыва.
8. Там само, Оп.6, Т.2, Спр.1863. Статистические данные поветовых старост о призыве в армию.
9. Книш, З., 1961. 'За чужу справу', Торонто: *Срібна Сурма*.
10. Руккас, А., 2002. 'Вояки – українці в польській армії (1921–1939 pp.)', *Військово-історичний альманах*, Київ, №4, с.16–50.

References

1. Kowalski, T.A., 2001. 'Mniejszości narodowe i wyznaniowe w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939', In: *Karpus Z., Rezmer W., ed. Mniejszości narodowe i wyznaniowe w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 37–96.

2. Kozłowski, E., 1974. 'Wojsko Polskie, 1936–1939: próby modernizacji i rozbudowy', Warszawa: *Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej*.

3. Krotofil, M., 2001. 'Ukraińcy Wojsku Polska w okresie międzywojennym', In: *Karpus Z., Rezmer W., ed. Mniejszości narodowe i wyznaniowe w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939*, Toruń: *Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika*, 123–153.

4. Matelski, D., 1995. 'Mniejszości narodowe w Wojsku Polskim w 1922 roku', Poznań: *Inter-Arpress*.

5. Rezmer, W., 2001. 'Służba wojskowa Niemców w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej', In: *Karpus Z., Rezmer W., ed. Mniejszości narodowe i wyznaniowew siłachzbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939*, Toruń: *Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika*, 111–122.

6. Wysocki, W., 1997. '10 Pułk Piechoty 1918–1939', Warszawa: *Wydawnictwo Bellona*.

7. 'ДАВО (ДАВО)', Ф.46, Оп.5, Спр.475. Statisticheskie dannye povetovoyh starostv o prizyve v armiju i otchetu o hode prizyva.

8. Там само (Ibid), Оп.6, Т.2, Спр.1863. Statisticheskie dannye povetovoyh starostv o prizyve v armiju.

9. Knysh, Z., 1961. 'За чужу справу (For a different cause)', Toronto: *Sribna Surma*.

10. Rukkas, A., 2002. 'Vojaky – ukrai'nci v pol's'kij armii' (1921–1939 rr.) (The soldiers are Ukrainians in the Polish Army (1921–1939)), *Vijs'kovo-istorychnyj al'manah*, Kyi'v, №4, s.16–50.

Dmitruk Ya. V., postgraduate student of the Department of History of Central and Eastern Europe, Taras Shevchenko Kyiv National University (Ukraine, Kyiv), dm.yaroslava@gmail.com

Conditions for passing representatives of national minorities to military service in the armed forces of Poland during the interwar period

The article is an attempt to comprehensively cover the question of the attendance of representatives of national minorities in the military service of the Polish Army in the interwar period, as well as the determination of the role of national minorities in the structure of the Polish armed forces. The article analyzes data on the distribution of recruits between military units and troop numbers in the context of nationalities, as well as features of military policy concerning representatives of national minorities in the Polish Army.

Based on the elaborated materials, conclusions were drawn on key aspects that influenced the conditions for military service in the Polish Army by representatives of the nationalities in the interwar period.

Keywords: Polish Army, national minorities, military duty.

* * *

УДК 342–34

Mammadov A. A.,

PhD Student in Historical Sciences (PhD/DLA),
Eötvös Loránd University (Hungary, Budapest),
matlabm@yandex.com

GEOPOLITICAL INTEREST, MECHANISMS AND ITS IMPLEMENTATION IN THE CASPIAN REGION

The article examines the geopolitical and geostrategic policy of the EU, the US and China in the Caucasus. It says that the foreign policy of these countries in the Caucasus is different. This article includes events that occurred in the previous century. The research paper also illustrates the changing priorities of foreign policy towards the CIS countries and the Caucasus. It covers the exploration and transportation of energy resources from this region along with the national security of the CIS countries.

The article also refers to quotations of world-renowned scientists, politicians and analysts who emphasize the similarities and differences in political decision-making in the region.

Keywords: Geopolitical space, Geostrategy, resource distribution, national security.

(стаття друкується мовою оригіналу)

Over the past 20 years, the issue of exploiting the energy potential of the Caspian region was an inevitable matter in